

PLANTEN AANGETROFFEN OP UTRECHTSE GRACHTMUREN IN 1954

door J. Reijnders (Amsterdam)

(ontv. 15 dec. 1959)

Teneinde de plantengroei van de Amsterdamse grachtmuren te kunnen vergelijken met muurbegroeiingen in andere steden, hebben wij in 1954 o.a. ook de vegetatie van de Utrechtse grachtmuren bekeken. Dit gebeurde tijdens twee middagen; op 25 juli werden enkele grachten vanaf de straatzijde geïnventariseerd en op 19 september hebben we de muren vanuit een kano bestudeerd.

Bij een vergelijking van de Utrechtse muurvegetatie met die van Amsterdam viel het ons op, dat enkele plantensoorten, die in Utrecht (en elders) zeer algemeen op muren voorkomen in Amsterdam heel weinig te vinden zijn. Dit zijn o.a. *Linaria cymbalaria* en *Asplenium ruta-muraria*. Vermoedelijk zijn de Amsterdamse grachtmuren in het algemeen te nitrofiel voor een massaal optreden van deze soorten. Zo vonden we op de Amsterdamse grachtmuren ook geen lichenen, maar in Utrecht troffen we deze in groot aantal aan op de muren van de Nieuwe gracht en de Plompetorengracht.

Enkele soorten die in Amsterdam zeer veel voorkomen, zijn op de Utrechtse grachtmuren zeldzaam. Dit betreft o.a. *Ulmus carpinifolia*, *Matricaria inodora* en *Ranunculus sceleratus*. Deze planten vonden we in Utrecht elk in 1 exemplaar, maar in Amsterdam groeien ze praktisch op elke grachtmuur.

De aangetroffen soorten zijn in onderstaande lijst vermeld. De nummers achter de namen hebben betrekking op de volgende vindplaatsen:

1. Wittevrouwensingel.	4. Kromme Nieuwe gracht.
2. Plompetorengracht.	5. Oude gracht.
3. Nieuwe gracht.	

<i>Asplenium ruta-muraria</i> L. 2,4.	<i>Euphorbia peplus</i> L. 5.
<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott 2,3.	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim. 3.
<i>Dryopteris thelypteris</i> (L.) A. Gray 5.	<i>Fraxinus excelsior</i> L. 2.
<i>Phanerophlebia falcata</i> (L.f.) Copeland 2	<i>Galinsoga ciliata</i> (Raf.) Blake 3.
<i>Polypodium vulgare</i> L. 4.	<i>Galium palustre</i> L. 3.
<i>Acer pseudo-platanus</i> L. 2.	<i>Holcus lanatus</i> L. 2.
<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Vill. 1,4.	<i>Linaria cymbalaria</i> (L.) Mill. 2,3,4,5.
<i>Angelica sylvestris</i> L. 3.	<i>Lycopus europaeus</i> L. 1,2,3,4,5.
<i>Bidens cernuus</i> L. 2	<i>Matricaria inodora</i> L. 4.
<i>Bidens tripartitus</i> L. 1.	<i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch. 5.
<i>Bidens frondosus</i> L. 1,3,4.	<i>Platanus acerifolia</i> (Ait.) Willd. 2,4,5.
<i>Cardamine pratensis</i> L. 3.	<i>Poa annua</i> L. 2,5.
<i>Carex otrubae</i> Podp. 3.	<i>Poa pratensis</i> L. 1.
<i>Carex remota</i> L. 2,3.	<i>Plantago major</i> L. 1,3.
<i>Carex spec.</i> 1	<i>Ranunculus repens</i> L. 3.
<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. 2.	<i>Ranunculus sceleratus</i> L. 2.
<i>Dactylis glomerata</i> L. 4.	<i>Rorippa islandica</i> (Oeder) Borbás 1,3.
<i>Daucus carota</i> L. 2.	<i>Rumex hydrolapathum</i> Huds. 2,3.
<i>Epilobium angustifolium</i> L. 2.	<i>Rumex obtusifolius</i> L. 1.
<i>Epilobium roseum</i> Schreb. 2.	<i>Sagina procumbens</i> L. 1,2.

Sambucus nigra L. 2.
Scutellaria galericulata L. 2,3,5.
Sonchus arvensis L. 2.
Sonchus oleraceus L. 2.

Taraxacum spec. 3.
Tussilago farfara L. 3.
Ulmus carpinifolia Gled. 2.
Valeriana officinalis L. 1,4.